

Ti års udvikling

> Brian Oster Hansen, Videncenter for Svineproduktion

Det seneste år blev et år, som viste fremgang for dansk svineproduktion, og resultatet i 2010 blev positivt for første gang siden 2006. Status for de sidste ti års udvikling i de økonomiske og produktionstekniske resultater for heltidsbedrifter med svineproduktion er vist i tabel 1, hvor den øverste del viser resultater for driftsøkonomien på heltidsbrug med svineproduktion, mens den nederste del viser de økonomiske nøgletal opdelt pr. produktionsgren.

Strukturudvikling

Antallet af heltids svinebedrifter har igennem de sidste ti års været faldende med ca. 2.400 eller ca. 40 pct., mens antallet af årssøer pr. bedrift er steget fra 187 til 311 (66 %), og producerede slagtesvin er steget fra 2.545 til 5.180 (104 %). Det samme gælder jordarealet, der er steget fra 93 til 150 ha (61 %).

Det bemærkes, at disse størrelser er gennemsnitstal for alle svineproducenter. Således vil eksempelvis den gennemsnitlige slagtesvineproducent

producere betydeligt flere slagtesvin end vist i tabellen. Tallene for de enkelte driftsgrene står i de respektive afsnit.

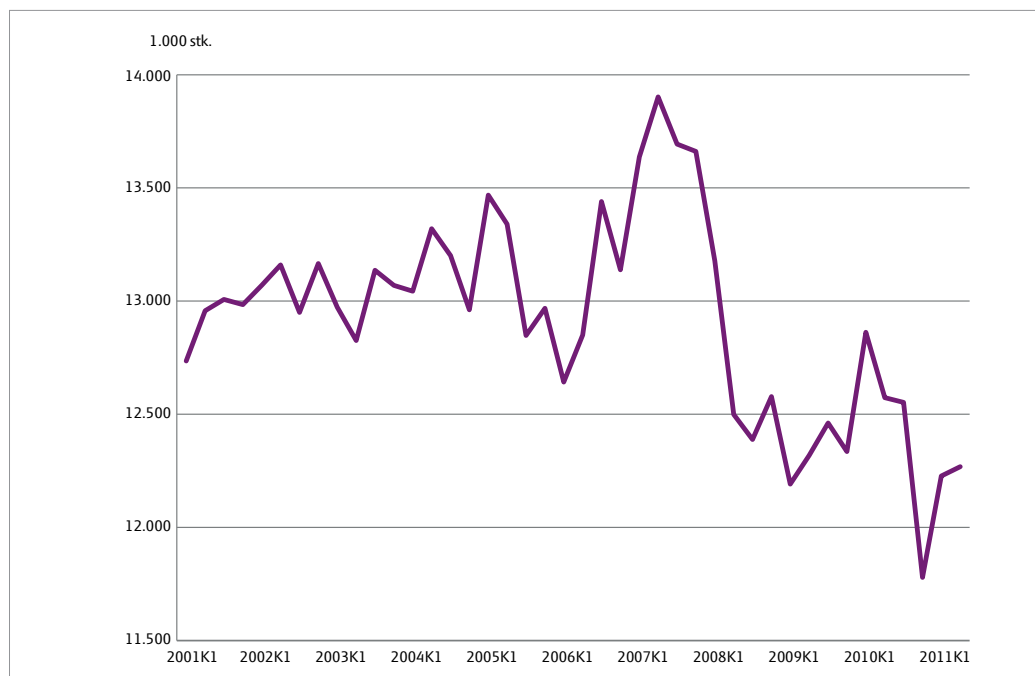
Tendensen hen imod større bedrifter ventes at fortsætte i de kommende år og er en tendens, der har været til stede igennem årtier. Hovedårsagen til at bedrifterne bliver større og større er, at en gris kan produceres billigere jo større bedriften er indtil en vis grænse; en grænse der ikke er nået endnu. Denne grænse skubbes i øvrigt også imod endnu større bedrifter pga. den teknologiske udvikling.

Udviklingen i den samlede danske svinebestand fremgår af figur 1 på næste side. Efter en kraftig stigning i 2007 faldt antallet af svin meget i 2008 pga. dårlig økonomi i svineproduktion. I 2010 steg bestanden til at starte med, men droppede så yderligere ned efter kraftige stigninger i korn- og foderpriser. I 2011 har bestanden foreløbigt været svagt stigende.

Table 1. Ti års udvikling i svineproduktionen.

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Antal regnskaber	2.571	2.353	2.053	1.935	1.852	1.776	1.694	1.508	1.660	1.667
Antal bedrifter	5.952	5.926	5.655	4.870	4.401	4.176	4.210	3.447	3.154	3.529
Antal årssøer	187	193	200	199	223	255	241	267	300	311
Antal producerede slagtesvin	2.545	2.777	2.969	3.415	3.397	3.677	4.003	4.713	4.607	5.180
Antal Ha	93	97	104	112	115	125	136	148	148	150
Totaløkonomi	Beløb pr. bedrift i 1.000 kr.									
Bruttoudbytte	2.491	2.327	3.207	3.534	3.550	4.342	4.156	5.416	5.634	6.760
Dækningsbidrag	2.203	1.608	1.471	1.804	1.766	2.321	1.711	2.053	2.211	3.122
Kapacitetsomkostninger	1.012	1.061	1.080	1.135	1.299	1.494	1.597	1.928	2.076	2.156
heraf lønomkostninger	216	236	241	247	293	347	361	450	504	533
heraf driftsmæssige afskrivninger	327	335	344	371	406	463	499	587	646	618
Afkøbet EU-støtte					250	281	305	335	331	332
Finansieringsomkostninger	491	506	537	561	558	641	873	1.673	1.201	1.222
Driftsresultat	700	41	-146	108	159	467	-454	-1.213	-735	76
Økonomiske nøgletal	Beløb i kr. pr. produktionsenhed									
Dækningsbidrag pr. årso	6.135	3.852	2.853	3.850	4.033	4.811	1.893	2.828	3.398	4.077
Producerede gris pr. årso	23,1	23,7	23,6	22,6	23,7	24,9	26,1	26,3	26,2	26,6
Pris pr. produceret gris	447	352	309	338	351	368	327	333	354	369
Dækningsbidrag pr. prod. smågris	266	163	121	170	170	193	73	108	127	154
Pris pr. FE, so- og smågrise foder	1,46	1,40	1,38	1,38	1,35	1,31	1,63	1,95		1,75*
Dækningsbidrag pr. prod. slagtesvin	188	111	79	111	138	149	97	86	83	135
FE pr. kg tilvækst	2,98	2,95	2,90	2,91	2,82	2,96	2,96	2,88	2,86	2,87*
Pris pr. kg, inkl. efterbetaling	12,09	9,62	8,34	9,25	9,38	9,83	9,15	9,83	9,41	9,93
Pris pr. FE, slagtesvinefoder	1,19	1,15	1,10	1,13	1,19	1,08	1,30	1,67	1,34	1,36*

*) FE tal 2010 er beregnet på baggrund af P-rapport-tal og regnskabstal.

Figur 1. Udviklingen i den samlede svinebestand, 1.000 stk.

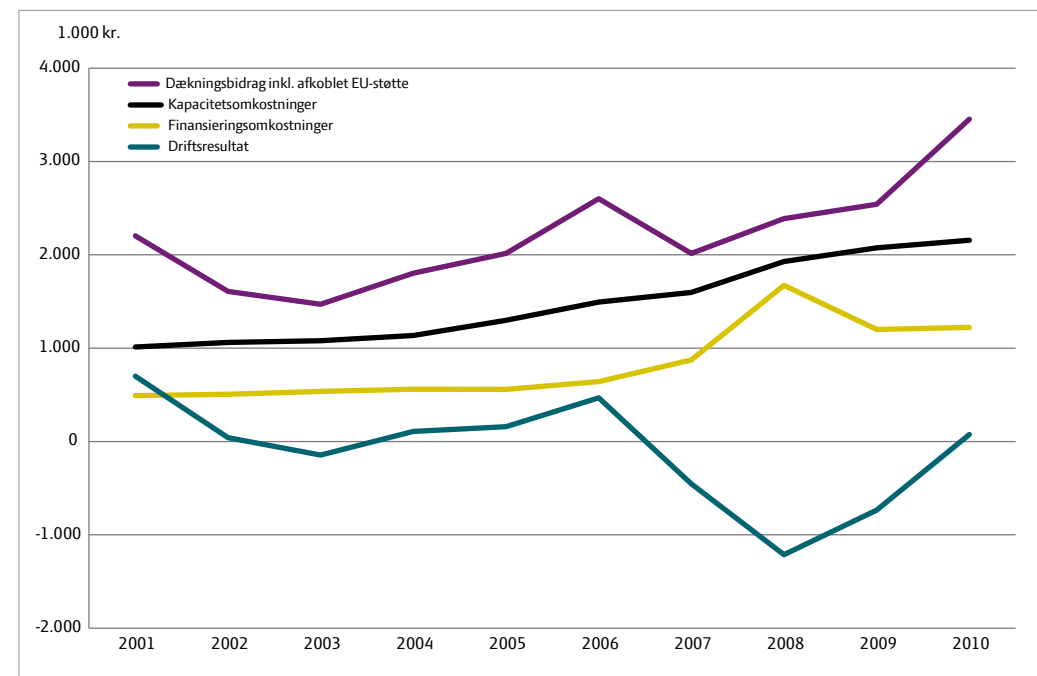
Produktiviteten målt på antal grise pr. årso i soholdet har været jævnt stigende igennem de sidste 10 år. Fra i 2003 at have været på 24,1 fravænnede grise pr. årso til i 2010 at være på 28,1, ifølge landsgennemsnittet for produktivitet i svineproduktionen. Foderforbruget pr. kg tilvækst har været uforandret i perioden fra 2003 til 2010, mens den daglige tilvækst dog er steget med 62 gram pr. dag.

Økonomisk udvikling

Gennemsnitsresultatet for svineproducenterne i 2010 blev knap 0,1 mio. kr. Der er en stor spredning i svineproducenternes resultater. Således opnåede de bedste 25 % et driftsresultat på 1,2 mio. kr. i gennemsnit i 2010, mens de dårligste 25 % havde et driftsresultat på minus 1,3 mio. kr.

Efter et lavpunkt i 2007 er dækningsbidraget for søer steget de seneste 3 år til 4.077 kr. pr. årso. Slagtesvineproducenterne oplevede også en pæn stigning i 2010 og opnåede et dækningsbidrag på 135 kr. pr. slagtesvin.

Der har været betydelige udsving i det økonomiske resultat de sidste 10 år. Det ser dog ud til, at økonomien for svineproducenterne er på vej tilbage til resultaterne fra før finanskrisen, jf. figur 2. I gennemsnit over perioden har driftsresultatet været negativt for alle bedrifter. Det er de tre krisear fra 2007-2009 med høje foderpriser og høje finansieringsomkostninger, der er årsag til det negative resultat.

Figur 2. Udviklingen i økonomi fra 2001 - 2010, 1.000 kr.

I takt med at bedrifterne er blevet større, har det samlede dækningsbidrag været stigende i perioden. Kapacitetsomkostningerne er imidlertid steget mere end dækningsbidraget. Finansieringsomkostningerne har, efter en kraftig stigning i 2008, ligget på et højt niveau bl.a. som følge af kurstab, og det har været medvirkende til de dårlige resultater.

Det gennemsnitlige dækningsbidrag for de seneste 10 år har ligget omkring 2 mio. kr. I 2010 steg dækningsbidraget markant til 3,1 mio. kr., hvilket også slog igennem i det gennemsnitlige driftsresultat.